

Fisken er kommet i skuddlinjen:

Hvor store trykkbølger tåler fisk og larver?

Da de begynte å drive seismiske undersøkelser på havbunnen, brukte de sprengstoff. Vannspruten sto høyt til vær, og etterpå var det svart hav. Død fisk drev omkring. Nå bruker de luftkanoner, og nå har vi en fiskerikyndig inspektør om bord i skip som driver slike undersøkelser, sier formannen i Sør-Norges Trålerlag, Lars B. Larsen til Fiskaren. Vår mann har fullmakt til å stoppe undersøkelsene hvis de er til skade for pågående fiske.

— Har han gjort det?

— Det har han, men etter at de begynte med luft, har ingen av inspektørene våre meldt om at de har sett det drive død fisk.

Men det betyr ikke at alt er i orden. Vi mener at undersøkelsene er skadelige og har tatt forholdet opp med Fiskeridirektoratet, som arbeider med saken, og så vidt jeg skjønner, langt på vei er enig med oss.

Myndighetene har gitt tillatelse til å drive slike undersøkelser, og vi må i samarbeid forsøke å gjøre det best mulige ut av det, men ikke over fiskernes lik.

Fiskerne vet mye

— Har fiskerne rett? Gjør de seismiske undersøkelsene skade? Vi retter spørsmålet til havforsker John Dalen.

— Fiskerne vet mye. De er på havet og ser det som skjer. Det er fiskere over alt hvor det er håp om å finne fisk. De føler og mener at dette arbeidet er til skade, men skal vi legge fram noe holdbart må vi få iakttagelsene systematisert så vi kan trekke en konklusjon.

Vi har lagt opp til et prosjekt som skal bringe klarhet i dette forholdet, problemet er bare at dette kommer på toppen av alt annet vi skal gjøre. Vi har hverken tid eller penger til å gjøre fortgang med denne viktige oppgaven.

Trenger en båt

For å undersøke skremmeeffekten trenger vi et godt utrustet fartøy som går på feltene og tegner et bilde av forekomstene før sprengning, hvordan fisken reagerer og hvordan forekomstene er etterpå.

Nå bruker de luftkanoner som slepes på fem til 10 meters dyp. Det er riktig at disse trykkbølgene ikke dreper fisken, men skremt blir den. Vi har gjort forsøk over en sildestim, så vi vet det. Silden forsvant.

Kan venne seg til

Men her kommer et annet forhold inn i bildet, nemlig det at fisk venner seg til forstyrrelser som ikke volder skade.

— Kanskje var det noe i at dampmaskiner og motorer i sin tid skremte fisken?

— Det er meget mulig. Nå skremmer de ikke og det beviser at fisk kan venne seg til nye forhold.

Egg og larver mest utsatt

— Er det sikkert at trykkbølgene ikke skader på noen måte?

— Vi vet ikke om den skremte fisken har fått en eller annen form for skade. Den voksne fisken har kanskje klart seg. Det er egg og larver vi er mest redd for. De lever i sjiktet mellom null og

30 meter, og det er akkurat her sprengningene foregår. Larvene er svært svake for ytre påvirkninger.

For å få vite hva larvene tåler, skal vi starte noen forsøk. Vi skal befrukte rogn i en mere og fram gjennom utviklingen skyte med luftkanoner. Dette kan vi gjøre på akvakulturstasjonen i Austevoll.

— Der har dere så mange merer at dere kan få større resultater enn dere regner med.

— Å nei, vi skal nok finne en bukt hvor ingen andre kommer i faresonen.

Mye «skyting» i vinter

I vinter drives det intensive undersøkelser på Vikingbanken og vest av Sogn, de drives i de nære farvann hvor industritrålerne arbeider. Jeg forstår godt at fiskerne er utålmodige. Jeg skal snakke med dem og samle deres observasjoner. Fiskerne skal vite at vi er oppmerksomme på forholdet, vi er i gang med noe, men vi har dessverre ikke kapasitet til å drive dette arbeidet så sterkt som vi burde.

HHS

skanti